

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра «Економіка підприємства»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Л.Л.Бачурін

« _____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність: 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»

Спеціалізація: «Комп'ютеризовані системи управління та автоматизації»

Факультет комп'ютерно-інтегрованих технологій, електроінженерії та радіоелектроніки

(назва інституту, факультету, відділення)

Робоча програма дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» для студентів
(назва навчальної дисципліни)
спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» _ «27» серпня, 2018
року - 11 с.

Розробник: (вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Фіщенко О.М., доц., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економіки підприємства

Протокол від 28 серпня 2018 року № 1

Завідувач кафедри _____ (Хобта В.М.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 20__ року

Схвалено методичною комісією вищого навчального закладу зі спеціальності 151
«Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»
(шифр, назва)

Протокол від «__» _____ 2019 року № ____

“ _____ ” _____ 20__ року Голова _____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни
«Економічне обґрунтування інноваційних рішень»

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5,0	Галузь знань 15 Автоматизація та приладобудування	Варіативна вільного вибору студента	
Змістових модулів – 3	<u>Спеціальність</u> 151 «Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології» <u>Спеціалізація</u> «Комп’ютеризовані системи управління та автоматизації»	Рік набору:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання відсутнє		2018	-
Загальна кількість годин – 150		Семестр	
		2-й	-
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6,375	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	32 год.	-
		Практичні, семінарські	
		16 год.	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		102 год.	-
		Індивідуальні завдання - не заплановане	
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 48 год./ 102 год.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні знань і практичних навичок щодо управління інноваційними процесами в сучасних умовах господарювання, виробітку вмінь та навичок з оцінювання ефективності інноваційно-інвестиційних проектів з урахуванням реальних господарських ситуацій, оволодіння навичками вірного прийняття управлінських рішень щодо здійснення капіталовкладень.

Для досягнення мети вивчення курсу базується на таких **завданнях**:

з'ясування сутності і особливостей здійснення інноваційних процесів у сучасних умовах;

вивчення основних методів обґрунтування доцільності капіталовкладень;

оволодіння основними практичними навичками прийняття управлінських інноваційних рішень.

Після опанування питань курсу «Економічне обґрунтування інноваційних рішень», студент *повинен знати*:

- основні принципи та методи управління інноваційними процесами;
- методи оцінки ефективності капітальних вкладень;
володіти:
- навичками обґрунтування інноваційно-інвестиційних рішень;
уміти:
- обґрунтовувати управлінські інноваційні рішення;
- розраховувати показники, які відображують рівень економічного ефекту від запланованих інновацій»
- оцінити доцільність запланованих капітальних вкладень з урахуванням умов їх реалізації.

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інформаційне забезпечення економічного обґрунтування інноваційних рішень.

Тема 1. Сутність інноваційних процесів, види інновацій. Учасники інноваційних процесів, їх інтереси і цілі.

Сутність і економічний зміст інновацій. Поняття інноваційного процесу. Роль інноваційних рішень в реалізації стратегії розвитку підприємства. Учасники інноваційних процесів.

Тема 2. Механізм управління інноваціями.

Функції механізму управління інноваціями. Взаємозв'язок між функціями управління. Особливості формування мотиву інвестора. Природа економічної ефективності інновацій.

Тема 3. Формування потоків інвестиційних платежів для обґрунтування інноваційних рішень.

Поняття інвестиційного платежу. Розподіл інвестиційних платежів за класифікаційними ознаками. Елементи схеми інвестиційного процесу: витрати на здійснення проекту, поточні доходи та витрати. Особливості визначення величини платежів при здійсненні інновацій. Побудова схеми інвестиційного процесу за поточними, підсумковими та накопичувальними платежами.

Змістовий модуль 2. Методи економічного обґрунтування доцільності капіталовкладень.

Тема 4. Фінансово-математичний апарат оцінки економічної ефективності в управлінні інноваціями.

Необхідність урахування впливу фактору часу на реальну вартість інвестиційних платежів. Поняття проценту та процентної ставки. Види процентних ставок. Дисконтування та нарощування вартості капіталу. Інструменти, що забезпечують урахування розбіжності вартості платежів у часі.

Тема 5. Обґрунтування доцільності здійснення інноваційних проектів методом чистої дисконтованої вартості.

Сутність показника чистої дисконтованої вартості (ЧДВ). Прийняття рішення про інвестування на підставі показника ЧДВ. Залежність величини чистої дисконтованої вартості від рівня процентної ставки на капітал. Особливості розрахунку величини ЧДВ для об'єктів з рівномірними та нерівномірними платіжними рядами.

Тема 6. Прийняття інноваційних рішень на базі показника внутрішньої норми рентабельності проекту.

Сутність внутрішньої норми рентабельності (ВНР) інвестиції. Критерій методу ВНР при обґрунтуванні інноваційних рішень. Визначення величини мінімальної процентної ставки при обґрунтуванні доцільності капіталовкладень. Методи розрахунку внутрішньої норми рентабельності: графічний, метод поліному, метод хорди.

Тема 7. Використання періоду окупності інвестиційних витрат при обґрунтуванні доцільності здійснення інноваційних проектів.

Сутність терміну окупності витрат. Критерій методу. Обґрунтування максимально можливого терміну компенсації витрат. Розрахунок періоду окупності інвестиційних витрат: статичний та динамічний підходи.

Змістовий модуль 3. Фінансове забезпечення інноваційних процесів.

Тема 8. Фінансовий план інвестиційного проекту як метод обґрунтування управлінських рішень.

Правила побудови фінансового плану. Прийняття рішень про фінансування інновацій за різних умов залучення коштів. Принцип фінансово-господарської рівноваги.

Тема 9. Джерела фінансування інноваційних процесів.

Класифікація джерел фінансування інновацій. Вплив умов залучення позикового капіталу на ефективність проектів. Визначення рентабельності власного капіталу.

Тема 10. Урахування невизначеності і ризику в інвестиційних рішеннях.

Природа виникнення інвестиційних ризиків. Особливості ризиків при здійсненні інноваційних процесів. Методи урахування впливу ризиків на ефективність інновацій.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
<u>Змістовий модуль 1. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ОБґРУНТУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ РІШЕНЬ.</u>												
Тема 1. Сутність інноваційних процесів, види інновацій. Учасники інноваційних процесів, їх інтереси і цілі.	13	2	1	-	-	10						
Тема 2. Механізм управління інноваціями.	13	2	1	-	-	10						

Тема 3. Формування потоків інвестиційних платежів для обґрунтування інноваційних рішень.	16	4	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 1	42	8	4	-	-	30						
<u>Змістовий модуль 2. МЕТОДИ ЕКОНОМІЧНОГО ОБҐРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ КАПІТАЛОВКЛАДЕНЬ.</u>												
Тема 4. Фінансово-математичний апарат оцінки економічної ефективності в управлінні інноваціями.	16	4	2	-	-	10						
Тема 5. Обґрунтування доцільності здійснення інноваційних проектів методом чистої дисконтованої вартості.	16	4	2	-	-	10						
Тема 6. Прийняття інноваційних рішень на базі показника внутрішньої норми рентабельності проекту.	16	4	2	-	-	10						
Тема 7. використання періоду окупності інвестиційних витрат при обґрунтуванні доцільності здійснення інноваційних проектів.	16	4	2	-	-	10						
Разом за змістовим модулем 2	64	16	8	-	-	40						
<u>Змістовий модуль 3. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ.</u>												
Тема 8. Фінансовий план	13	2	1	-	-	10						

інвестиційного проекту як метод обґрунтування управлінських рішень.												
Тема 9. Джерела фінансування інноваційних процесів.	13	2	1	-	-	10						
Тема 10. Урахування невизначеності і ризику в інвестиційних рішеннях.	18	4	2	-	-	12						
Разом за змістовим модулем 3.	44	8	4	-	-	32						
Усього годин	150	32	16	-	-	102						

5.Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність інноваційних процесів, види інновацій. Учасники інноваційних процесів, їх інтереси і цілі.	1
2	Механізм управління інноваціями.	1
3	Формування потоків інвестиційних платежів для обґрунтування інноваційних рішень.	2
4	Фінансово-математичний апарат оцінки економічної ефективності в управлінні інновацій.	2
5	Обґрунтування доцільності здійснення інноваційних проектів методом чистої дисконтованої вартості.	2
6	Прийняття інноваційних рішень на базі показника внутрішньої норми рентабельності проекту.	2
7	Використання періоду окупності інвестиційних витрат при обґрунтуванні доцільності здійснення інноваційних проектів.	2
8	Фінансовий план інвестиційного проекту як метод обґрунтування управлінських рішень.	1
9	Джерела фінансування інноваційних процесів.	1
10	Урахування невизначеності і ризику в інвестиційних рішеннях.	2
	Разом:	16

6. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» не передбачені навчальним планом.

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність інноваційних процесів, види інновацій. Учасники інноваційних процесів, їх інтереси і цілі.	10
2	Механізм управління інноваціями.	10
3	Формування потоків інвестиційних платежів для обґрунтування інноваційних рішень.	10
4	Фінансово-математичний апарат оцінки економічної ефективності в управлінні інновацій.	10
5	Обґрунтування доцільності здійснення інноваційних проектів методом чистої дисконтованої вартості.	10
6	Прийняття інноваційних рішень на базі показника внутрішньої норми рентабельності проекту.	10
7	Використання періоду окупності інвестиційних витрат при обґрунтуванні доцільності здійснення інноваційних проектів.	10
8	Фінансовий план інвестиційного проекту як метод обґрунтування управлінських рішень.	10
9	Джерела фінансування інноваційних процесів.	10
10	Урахування невизначеності і ризику в інвестиційних рішеннях.	12
	Разом:	102

8. Індивідуальне науково – дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» не передбачене навчальним планом.

9.Методи контролю

Опитування за матеріалами лекцій і самостійного вивчення розділів дисципліни. Поточне тестування по завершенні кожного із змістових модулів здійснюється на практичних заняттях. Семестровий контроль здійснюється шляхом складання студентами семестрового іспиту. Оцінка виконання та захисту курсової роботи здійснюється за 100-бальною шкалою.

10.Оцінювання знань студентів

При оформленні документів за екзаменаційну сесію використовується таблиця відповідності оцінювання знань студентів за різними системами.

Поточний контроль					Макс. бал за результатами поточного контролю
Пр.р. 1	Пр.р. 2	Пр.р. 3	Пр.р. 4	Пр.р. 5	
5	5	10	10	10	40

Шкала оцінювання: національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90–100	відмінно
74–89	добре
60–73	задовільно
0–59	незадовільно

11. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень» відповідає ліцензійним і акредитаційним вимогам, а саме – науково-технічна бібліотека університету і методичне забезпечення кафедри «Економіка підприємства»:

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
2. Пакети контрольних завдань для перевірки знань студентів з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
3. Перелік питань до підсумкового контролю знань студентів «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
4. Конспект лекцій з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
5. Методичні рекомендації і завдання до самостійної роботи з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
6. Методичні рекомендації і завдання до практичних занять з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».
7. Комплект екзаменаційних білетів з дисципліни «Економічне обґрунтування інноваційних рішень».

12. Рекомендована література **Базова**

1. Басовский Л.Е. Экономическая оценка инвестиций: учебное пособие для вузов / Л.Е. Басовский, Е.Н. Басовская. – М.: ИНФРА-М, 2010. – 241 с.
2. Бланк И.А. Основы инвестиционного менеджмента / И.А. Бланк. – 2-е изд., перераб. и доп. – К.: Эльга: Ника-Центр, 2014. – 672 с.
3. Богатин Ю. В. Инвестиционный анализ, Учеб.пособие для вузов, Всерос. заоч.финансово-экон.ин-т . - М. : ЮНИТИ ; М.: ДАНА, 2012. – 286 с.
4. Брусиловський Б.Я. Інформатика інвестування: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2012. – 497 с.
5. Вахрин П.И. Инвестиции: (Практ. задачи и конкретные ситуации): Учеб. пособие для вузов. – М.: Дашков и К., 2014. – 212 с.
6. Буткевич С. О. Інвестування: теорія і практика: навчальний посібник для ВНЗ / С. О. Буткевич. – К.: Вид-во Європейського університету, 2016. – 234 с.
7. Денисенко М.П. Основы інвестиційної діяльності: Підручник для ВНЗ / М.П. Денисенко. – К.: Алерта, 2015. – 338 с.
8. Загородній А.Г., Стадницький Ю.І. Менеджмент реальних інвестицій: Навч. посіб. – К.: Знання, 2010. – 209 с.
9. Закон Украины "Об инвестиционной деятельности" // Государственный информационный бюллетень "О приватизации". – 1993. – №1 (5). – С. 5-10.
10. Інвестування: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / Пересада А.А., Смірнова О.О., Онікієнко С.В. – К.: КНЕУ, 2011. – 251 с.
11. Марголин А.М., Быстрыков А.Я. Экономическая оценка инвестиций: Учебник для вузов и техникумов. – М.: ЭКМОС, 2013. – 204 с.
12. Протасов В. Ф. Анализ деятельности предприятия (фирмы) : производство, экономика, финансы, инвестиции, маркетинг, Учеб. пособие для вузов, В.Ф. Протасов . - М.: Финансы и статистика, 2016. - 536 с.
13. Савчук А.В. Анализ эффективности инвестиционных проектов и экономических условий их реализации / А.В.Савчук; НАН Украины. – Одесса: ИПРЭИ, 2011. – 176 с.
14. Удалих О.О. Управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства: навчальний посібник для ВНЗ / О.О. Удалих; Макіїв. Економіко-гуманіт. ін-т. – К.: Центр навч. літ., 2016. – 292 с.
15. Федоренко В.Г., Гойко А.Ф. Инвестознaвство: Підручник / За наук. ред. В.Г.Федоренка. – К.: МАУП, 2010. – 408 с.
16. Филин С.А. Инвестиционные возможности экономики и решение проблемы неплатежей. – М.: ООО “Фирма Благовест–В”, 2012. – 512 с.
17. Хобта В.М. Управління інвестиціями: навчальний посібник. – Донецьк: ДонНТУ, 2009. – 394 с.
18. Хэгстром Р. Дж. Инвестирование. Последнее свободное искусство, Р. Дж. Хэгстром, Пер. с англ. И.В. Татариновой. - М.: ЗАО "Олимп-Бизнес", 2015 . - 288с.
19. Чернов В.А. Инвестиционный анализ: учебное пособие для вузов / В.А. Чернов; Под ред. М.И. Баканова. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2013. – 159 с.
20. Щукін Б.М. Аналіз інвестиційних проєктів: Конспект лекцій. – К.: МАУП, 2016. – 128 с.

Допоміжна

1. Балацький О.Ф. Управління інвестиціями / Навчальний посібник для ВНЗ. – Суми: ВТД «Університетська книга», 2014. – 232 с.
2. Бертонеш М. Управление денежными потоками. – СПб.: Питер, 2014. – 240 с.
3. Бочаров В. В. Методы финансирования инвестиционной деятельности предприятий. – М.: Финансы и статистика, 2010. – 160 с.: ил.
4. Вихров А.В. Источники инвестиционных ресурсов предприятия, А.В. Вихров. - М.: Ин-т микроэкономики, 2012 . - 70с.
5. Кикоть И.И. Финансирование и кредитование инвестиций: Учеб. пособие для вузов. – Минск: Выш. шк., 2016. – 255 с.
6. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Навч. посіб. для ВНЗ. – 3-є вид. перероб. та доп. – К.: Центр навч. літ., 2010. – 376 с.

7. Сергеев И. В. Организация и финансирование инвестиций, Учеб.пособие для вузов, И.В. Сергеев, И.И. Веретенникова . - М.: Финансы и статистика, 2010 . - 272с.
8. Серов В. М. Инвестиционный менеджмент: учебное пособие для вузов / В. М. Серов. – М.: ИНФРА-М, 2010 – 272 с.
9. Экономические и информационно-аналитические основы управления инвестиционными проектами, Монография, М.М. Соколов, А.С. Нариньяни, В.Г. Наприенко и др., Под ред. К.В. Балдина . - М. : Изд-во Моск. психолого-социального ин-та; Воронеж: МОДЭК, 2012 . - 296 с.
10. Янковский К. П. Организация инвестиционной и инновационной деятельности, Выбор стратегии. Разработка бизнес-плана. Методы анализа, Учеб.пособие для вузов. - СПб.: Питер, 2014. - 448с.

13. Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Державна служба статистики України у Донецькій області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.donetskstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Державного агентства України з інвестицій та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua>